

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КЕВР

Д О К Л А Д
от
дирекция „Природен газ“ и
дирекция „Правна“

Относно: *Проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено писмо с вх. № Е-15-45-21 от 27.02.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД, съдържащо предложения за изменения на Правила за търговия с природен газ (ПТПГ), Правила за балансиране на пазара на природен газ (ПБППГ) и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс (Методиката, МОДТД), във връзка с отпадане на режима на балансиране при временни мерки съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносни мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента).

Във връзка с внесените предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката, с писмо с изх. № Е-15-45-21 от 05.03.2019 г. е изискано „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи в КЕВР предложенията за изменение на Методиката в режим „проследяване на промените“, както това е направено по отношение предложенията за промени на ПТПГ и ПБППГ, и мотиви и аргументи, обосноваващи направените конкретни предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката.

С писмо с вх. № Е-15-45-21 от 08.03.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило Методиката в режим „проследяване на промените“ и кратка обосновка на предложенията за изменение на ПТПГ, ПБППГ и МОДТД, съдържаща общо изброяване на основните промени, които според дружеството съответстват на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 след отпадане на режима на балансиране при временни мерки. Конкретни мотиви за направените предложения за изменения на ПБППГ са представени от „Булгартрансгаз“ ЕАД по електронна поща на 14.03.2019 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е уведомило, че предложението за изменение на ПБППГ е консултирано предварително със заинтересованите лица от „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 31.01.2019 - 13.02.2019 г. В резултат са получени становища от „Булгаргаз“ ЕАД и Асоциация на търговците на електроенергия в България (АТЕБ). Постъпилите предложения са взети предвид от заявителя по целесъобразност и са отразени в Проекта на изменение на ПБППГ.

Със Заповед № 3-Е-30 от 11.03.2019 г. е сформирана работна група, която да извърши преглед и анализ на предложенията за изменение и допълнение на ПБППГ с оглед установяване съответствието им с изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и Правила за търговия с природен газ, както и да изготви доклад и проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за балансиране на пазара на природен газ.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ), КЕВР приема правила за търговия с природен газ по предложение на енергийните предприятия, както и технически правила на съответните мрежи и системи, включващи правила за сигурност и надеждност. На основание чл. 12, ал. 7 от ПТПГ балансьорът разработва и представя за одобрение в КЕВР Правила за балансиране на пазара на природен газ.

В чл. 176, ал. 1 от ЗЕ са регламентирани страните, които сключват сделки с природен газ по свободно договорени цени. На основание чл. 176, ал. 5 от ЗЕ, тези страни и операторът на газопреносната мрежа сключват и сделки с природен газ за балансиране на пазара при условия, по ред и правила за ценообразуване на природния газ, предназначен за балансиране, предвидени с правилата по чл. 173, ал. 1 от ЗЕ. Сделките с природен газ се извършват въз основа на писмени договори при спазване на разпоредбите на ЗЕ и на правилата за търговия с природен газ, приети от Комисията. Съгласно чл. 188, ал. 1 от ЗЕ операторът на газопреносната мрежа администрира сделките на свободно договорени цени с природен газ и организира балансирането на пазара на природен газ в съответствие с правилата по чл. 173, ал. 1 от ЗЕ.

Съгласно чл. 12, ал. 8 от ПТПГ редът, начинът и сроковете за подаване на заявки и коригиращи заявки за пренос от ползвателите на мрежата, за обработване, както и за потвърждаването или отхвърлянето им се уреждат в ПБППГ. На това основание КЕВР е приела ПБППГ (Обн., ДВ., бр. 99 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.).

В тази връзка следва да се вземе предвид, че с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. КЕВР е одобрила Доклад за прилагане на временни мерки по член 46 от Регламент № 312/2014. С Решение № ВМ-1 от 17.05.2018 г. КЕВР е одобрила представения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014. В този доклад и съответно в решението на Комисията е посочено, че критерий за предприемане на действия по отмяна на прилаганите временни мерки е достигане на достатъчно ниво на ликвидност на краткосрочния пазар, но не по-късно от 15.04.2019 г., който срок е предвиден в чл. 45, параграф 4 от Регламента. В тази връзка действащите ПБППГ имат за цел създаване на режим на балансиране при временни мерки съгласно Доклада за прилагане на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 (чл. 2 от ПБППГ). „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило изменения и допълнения на ПБППГ с оглед изтичане на максимално допустимия срок за прилагане на временните мерки и необходимостта от прилагане в цялост на Регламента.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е направило следните предложения за изменения и допълнения на ПБППГ:

Предложено е в Глава първа „Общи положения“ да се регламентира редът и начина за използване на платформа за търговия за осъществяване на сделки с природен газ, което е мотивирано с оглед отпадането на временните мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014, респективно отпадането на използване на алтернатива на платформа за балансиране и необходимостта от въвеждане на платформа за търговия. В тази връзка е предложено да отпадат всички текстове, свързани с режима на балансиране при временни мерки. „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че в ПБППГ следва да се премахне съкращението „оператора“ и да се запази съкращението „ОПС“ за оператора на преносна система. Това предложение е мотивирано с оглед предложението за създаване на фигурата „оператор на платформа за търговия“ и избягване на неяснота за кой оператор се отнася съкращението в съответните разпоредби. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да се прилага правилото за подаване на заявки по подразбиране „нула“, при липса на действителна заявка, подадена от ползвателя до 15,00 ч. Дружеството предлага да отпадне думата „дневна/и“ от изразите „дневна/и заявки“ и „дневна/и коригиращи заявки“, тъй като Регламентът не предвижда пояснение на понятията „заявка“ и „коригираща заявка“ като дневна или часова. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да отпадне понятието „балансьор“, каквото липсва в Регламент (ЕС) № 312/2014 и не се среща на европейските газови пазари. Дружеството предлага да се създаде нова глава „Платформа за търговия с природен газ“,

която съдържа разпоредби относно реда и начина за използване на Платформа за търговия за осъществяване на сделки с природен газ. Предложени са изменения и допълнения в § 1 от Допълнителната разпоредба с оглед дефиниране на Платформа за търговия и оператор на Платформа за търговия с природен газ.

Предложенията на „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение и допълнение на ПБППГ, които са счетени за правилни и обосновани, както и тези на работната група, са отразени в изготвения проект на Правила за изменение и допълнение на ПБППГ (ПИД на ПБППГ), както и в таблица, приложение към доклада, съдържаща мотиви относно приемането или отхвърлянето на предложенията. Направени са изменения и допълнения на ПБППГ в следните насоки:

1. Предвижда се възможността за извършване на сделки с природен газ на електронна платформа за търговия, съответно се въвежда фигурата „оператор на платформа за търговия“. В тази връзка е предвидено създаването на нова Глава шеста „а“ „Платформа за търговия с природен газ“, която регламентира правила относно реда и начина за използване на Платформа за търговия. Предвидено е ползвателите на мрежата, търговците и ОПС да могат да търгуват на всяка една Платформа за търговия, управлявана от оператор на съответната платформа. Изброени са задължителните условия на договора за участие на Платформа за търговия, който дава право на ползвателите на мрежата да търгуват като регистрирани ползватели. Предоставя се възможност и на оператора на преносната система да търгува на Платформата за търговия. Запазва се и възможността за използване на виртуална търговска точка и подаване на уведомления до оператора на преносната система за смяна собствеността на природния газ.

2. С оглед въвеждане на понятието „оператор на платформа за търговия“, както и съществуващото понятие „оператор на преносна система“ в действащите правила, с цел постигане на яснота при употребата на двете понятия съкращението на „оператор на преносна система“ се съкращава с „ОПС“, а думата „оператор“ се заличава.

3. В правилата се заличава думата „дневна/и“ от изразите „дневна/и заявки“ и „дневна/и коригиращи заявки“, с оглед факта, че Регламент (ЕС) № 312/2014 не предвижда пояснение на понятията „заявка“ и „коригираща заявка“ като дневна или часова.

4. Понятието „балансър“ се заменя с изрази „оператор на преносна система (ОПС)“, предвид факта, че съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014, оперативното и търговското балансиране се извършват от оператора на преносната система.

5. Отменят се разпоредбите от ПБППГ, които регламентират прилагането на режим за балансиране при временни мерки, както и използването на толеранс при финансово изчистване на дисбаланси.

6. Отменя се правилото за подаване на заявки по подразбиране „последно потвърдена заявка“ до размера на разпределения дневен капацитет за ден D, като при липса на действителна заявка, подадена от ползвателя до 15,00 ч., ОПС прилага правилото за подаване на заявки по подразбиране „нула“.

7. В допълнителната разпоредба се въвеждат определения за „Платформа за търговия“ и „оператор на платформа за търговия с природен газ“.

1. Причини, които налагат приемането на ПИД на ПБППГ:

Необходимостта от изменение и допълнение на ПБППГ е с оглед отпадане на режима на балансиране при временни мерки, прилагани от оператора и одобрени от КЕВР с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. и Решение № ВМ-1 от 17.05.2018 г. Съгласно член 45, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 312/2014, в доклада за прилагане на временни мерки се предвижда отмяната им най-много пет години след влизането на регламента в сила, т.е. максималният срок за прилагането им е до 15.04.2019 г., след което регламентът следва да бъде прилаган в неговата цялост.

2. Целите, които се поставят:

Проектът цели постигането на пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014 в неговата цялост, по-конкретно изпълнение на изискванията на член 7 за предлагане на краткосрочни стандартизирани продукти и член 10 за въвеждане на платформа за търговия.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на ПИД на ПБППГ не е обвързано с разходи за държавния бюджет, поради което не се изисква финансова обосновка.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемане на ПИД на ПБППГ ще се осигури прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и създаване на условия за оператора на газопреносна мрежа и за всички пазарни участници да сключват сделки за краткосрочни стандартизирани продукти чрез платформа за търговия. С прилагането на измененията и допълненията на ПБППГ се очаква да се осигури възможност за предлагане на природен газ за покупка и продажба чрез пазарни механизми, така че ползвателите на мрежата да могат да балансират балансовите си портфейли ефикасно, а операторът на преносната система да може да използва гъвкавите продукти за природен газ при балансирането на преносната мрежа. Това се очаква да доведе до повишаване конкурентността и ликвидността на пазара, прилагане на прозрачни и недискриминационни правила за балансиране; прозрачност на пазара на природен газ при сделки с краткосрочни продукти и формиране на прозрачни такси за дисбаланс, отразяващи разходите на мерките за балансиране на преносния оператор.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПБППГ осигурява спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

Във връзка с гореизложеното, при одобряване от страна на КЕВР на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, следва да бъде проведена процедурата съгласно Закона за нормативните актове, Административно-процесуалния кодекс и ЗЕ. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотиви, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта и на заинтересованите лица да бъде предоставен поне минималният законоустановен срок за изразяване на становища и предложения по проекта.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 14 от Закона за енергетиката, чл. 12, ал. 8 от Правилата за търговия с природен газ, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ;**
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, като датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;**
- 4. Да публикува проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.**

Приложения: 1. Проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ;
2. Таблица с предложения, с мотиви за приемането или отхвърлянето им.